

# OBSAH

|              |                                                   |           |
|--------------|---------------------------------------------------|-----------|
|              | PREDSLOV                                          | 10        |
|              | Prínos práce                                      | 12        |
|              | ÚVOD                                              | 15        |
| <b>1</b>     | <b>AKTUÁLNOSŤ BIOETIKY<br/>PRE VYCHOVÁVATEĽOV</b> | <b>19</b> |
| <b>1.1</b>   | <b>Dôstojnosť človeka</b>                         | <b>23</b> |
| <b>1.1.1</b> | Sloboda                                           | 25        |
| <b>1.1.2</b> | Zodpovednosť                                      | 26        |
| <b>1.2</b>   | <b>Dekalóg ako prejav úcty k človeku</b>          | <b>26</b> |
| <b>1.2.1</b> | Morálny – prirodzený zákon                        | 27        |
| <b>1.2.2</b> | Sinajská zmluva                                   | 28        |
| <b>1.2.3</b> | Dekalóg oslobodzuje                               | 30        |
| <b>1.2.4</b> | Spravodlivosť a milosrdenstvo                     | 31        |
| <b>1.2.5</b> | Prikázania a bioetika                             | 33        |
| <b>1.3</b>   | <b>Zákon podľa Tomáša Akvinského</b>              | <b>33</b> |
| <b>1.3.1</b> | Zákon a etika                                     | 34        |
| <b>1.3.2</b> | Súvislosť zákonov                                 | 34        |
| <b>1.3.3</b> | Večný zákon                                       | 36        |
| <b>1.3.4</b> | Prirodzený zákon                                  | 37        |
| <b>1.3.5</b> | Ľudský zákon                                      | 38        |
| <b>1.4</b>   | <b>Ľudské práva v službe človeku</b>              | <b>39</b> |
| <b>1.4.1</b> | Porušovanie práv                                  | 40        |
| <b>1.4.2</b> | Princíp filantropie                               | 41        |
| <b>1.5</b>   | <b>Základné pojmy bioetiky</b>                    | <b>43</b> |
| <b>1.5.1</b> | Pro life alebo Pro choice                         | 44        |
| <b>1.5.2</b> | Význam slova bioetika                             | 46        |

|              |                                                    |            |
|--------------|----------------------------------------------------|------------|
| <b>1.6</b>   | <b>Niektoré pohľady na bioetiku</b>                | <b>47</b>  |
| <b>1.6.1</b> | Radikálny subjektivismus                           | 48         |
| <b>1.6.2</b> | Utilitarizmus                                      | 48         |
| <b>1.6.3</b> | Ontologický personalizmus                          | 49         |
| <b>1.7</b>   | <b>Základné princípy medicínskej etiky</b>         | <b>51</b>  |
| <b>1.7.1</b> | Hippokratova prísaha                               | 51         |
| <b>1.7.2</b> | Bioetika čnosti                                    | 53         |
| <b>1.7.3</b> | Falošné šťastie                                    | 53         |
| <b>1.7.4</b> | Ženevská deklarácia                                | 55         |
| <b>1.8</b>   | <b>Potreba humanizovať komunikáciu</b>             | <b>56</b>  |
| <b>1.8.1</b> | Asertivita                                         | 59         |
| <b>1.8.2</b> | Druhy správania a komunikácie                      | 60         |
| <b>1.8.3</b> | Empatia                                            | 61         |
| <b>1.9</b>   | <b>Informovaný súhlas a práva pacientov</b>        | <b>62</b>  |
| <b>1.9.1</b> | Pojmy informovaného súhlasu                        | 64         |
| <b>1.9.2</b> | Niektoré aspekty porušovania informovaného súhlasu | 65         |
| <b>1.9.3</b> | Práva pacientov                                    | 67         |
| <b>1.9.4</b> | Komunikačné prostriedky – dobro alebo manipulácia? | 69         |
| <b>2</b>     | <b>Piate Božie prikázanie – NEZABIJEŠ</b>          | <b>73</b>  |
| <b>2.1</b>   | <b>Umelý potrat</b>                                | <b>74</b>  |
| <b>2.1.1</b> | Ako sa robia umelé potraty                         | 77         |
| <b>2.1.2</b> | Niektoré následky potratu na zdravie ženy          | 80         |
| <b>2.1.3</b> | Štatút ľudského embrya                             | 82         |
| <b>2.1.4</b> | Práva nenarodeného dieťaťa                         | 83         |
| <b>2.1.5</b> | Aká je doba?                                       | 87         |
| <b>2.1.6</b> | Index plodnosti alebo nenarodené deti chýbajú      | 92         |
| <b>2.1.7</b> | Politika jedného dieťaťa                           | 95         |
| <b>2.1.8</b> | Nenarodené deti sú naše deti                       | 99         |
| <b>2.2</b>   | <b>Klonovanie</b>                                  | <b>106</b> |
| <b>2.2.1</b> | Genetizácia                                        | 108        |

|              |                                                  |            |
|--------------|--------------------------------------------------|------------|
| <b>2.3</b>   | <b>Eutanázia</b>                                 | <b>108</b> |
| <b>2.3.1</b> | Eutanázia nie je riešenie                        | 110        |
| <b>2.3.2</b> | Eutanázia z druhej svetovej vojny                | 111        |
| <b>2.3.3</b> | Propagácia eutanázie                             | 114        |
| <b>2.3.4</b> | Stručná charakteristika eutanázie                | 116        |
| <b>2.4</b>   | <b>Hospicová starostlivosť</b>                   | <b>117</b> |
| <b>2.4.1</b> | Záruky hospicovej starostlivosti                 | 118        |
| <b>2.4.2</b> | Utrpenie má zmysel                               | 121        |
| <b>2.5</b>   | <b>Mozgová smrť a umelá výživa</b>               | <b>123</b> |
| <b>2.5.1</b> | Ukončenie kuratívnej liečby                      | 125        |
| <b>2.6</b>   | <b>Transplantácie</b>                            | <b>126</b> |
| <b>2.6.1</b> | Transplantované orgány                           | 126        |
| <b>2.7</b>   | <b>Samovražda</b>                                | <b>127</b> |
| <b>2.7.1</b> | Obeta nie je samovražda                          | 128        |
| <b>2.8</b>   | <b>Drogy</b>                                     | <b>130</b> |
| <b>2.8.1</b> | Účinky drogy                                     | 131        |
| <b>2.8.2</b> | Postoj spoločnosti                               | 132        |
| <b>3</b>     | <b>Šieste Božie prikázanie –<br/>NEZOSMILNÍŠ</b> | <b>135</b> |
| <b>3.1</b>   | <b>Životom života je láska</b>                   | <b>136</b> |
| <b>3.1.1</b> | Formy lásky                                      | 137        |
| <b>3.1.2</b> | Podmienky lásky                                  | 138        |
| <b>3.2</b>   | <b>Prorocstvo Humanae vitae</b>                  | <b>142</b> |
| <b>3.3</b>   | <b>Umelé oplodnenie</b>                          | <b>144</b> |
| <b>3.3.1</b> | Techniky umelého oplodnenia                      | 145        |
| <b>3.3.2</b> | Umelé oplodnenie nelieči                         | 146        |
| <b>3.3.3</b> | Manželstvo nie je laboratórium na výrobu deti    | 147        |

|              |                                                               |            |
|--------------|---------------------------------------------------------------|------------|
| <b>3.4</b>   | <b>Antikoncepcia</b>                                          | <b>150</b> |
| <b>3.4.1</b> | Barierové metódy                                              | 151        |
| <b>3.4.2</b> | Antikoncepcia s abortívnymi účinkami                          | 152        |
| <b>3.4.3</b> | Nová úloha Morálnej teológie                                  | 160        |
| <b>3.4.4</b> | Prirodzené metódy                                             | 162        |
| <b>3.5</b>   | <b>Homosexualita</b>                                          | <b>164</b> |
| <b>3.5.1</b> | Nebezpečenstvo reťazovej reakcie                              | 167        |
| <b>3.6</b>   | <b>Zodpovednosť vychovávateľov<br/>alebo sexuálna výchova</b> | <b>168</b> |
| <b>3.6.1</b> | O láske v ankete žiakov                                       | 170        |
| <b>3.6.2</b> | Hľadanie vrcholu                                              | 173        |
| <b>3.6.3</b> | Podporovanie talentu alebo porušovanie práv dieťaťa?          | 181        |
| <b>3.6.4</b> | Nevedomosť môže ublížiť                                       | 182        |
| <b>3.6.5</b> | Práva a povinnosti rodičov                                    | 186        |
| <b>3.6.6</b> | Sexualita je Boží dar                                         | 187        |
| <b>3.6.7</b> | Skúška trpezlivosti vychovávateľov                            | 190        |
| <b>4</b>     | <b>Niektoré názory mládeže na pojem<br/>ÚCTA K ŽIVOTU</b>     | <b>193</b> |
| <b>4.1</b>   | <b>Prezentácia výskumu</b>                                    | <b>196</b> |
| <b>4.1.1</b> | Vek                                                           | 196        |
| <b>4.1.2</b> | Pohlavie                                                      | 196        |
| <b>4.1.3</b> | Ročník                                                        | 197        |
| <b>4.1.4</b> | Škola                                                         | 197        |
| <b>4.1.5</b> | Predmet                                                       | 198        |
| <b>4.1.6</b> | Asociácia pri slove úcta                                      | 198        |
| <b>4.1.7</b> | Prejavy úcty                                                  | 202        |
| <b>4.1.8</b> | Úcta v medziľudských vzťahoch                                 | 204        |
| <b>4.1.9</b> | Asociácia pri slovách úcta k životu                           | 204        |
| <b>4.2</b>   | <b>Základom úcty k životu je úcta k pohlaviu</b>              | <b>209</b> |

|                               |            |
|-------------------------------|------------|
| <b>ZÁVER</b>                  | <b>213</b> |
| <b>POUŽITÉ SKRATKY</b>        | <b>216</b> |
| <b>POUŽITÁ LITERATÚRA</b>     | <b>217</b> |
| Dokumenty Cirkvi              | 217        |
| Bioetické publikácie          | 218        |
| Sekundárna literatúra         | 229        |
| Nepublikované bioetické práce | 233        |
| Zbierka zákonov               | 234        |
| Odkazy na informácie z www    | 235        |
| Videokazety                   | 236        |